

שִׁמְעֹן תְּצַא תָּרוֹה

ליקוטים בנושא

יִשְׂמָעָל ד

גוג ומוגог
בכי של ישמעאל
ביטול קליפה הערב רב
העובדת המעשית באחרית הימים

אוסף ביאורים

מהחבר סדרת הספרים

בלבבי משכן אבנה

לקבלת העלון השבועי בדו"ל
יש לשלוח בקשה לכתובות:
bilvavi231@gmail.com
לקבלת העלון השבועי בפקס
יש לשלוח בקשה לפקס המערכת:
03-5480529

לקיחת חלק בהוצאות הגדולות
של הדפסת הספרים לזכי הרבים
ניתן לתורם במערכת הטלפונית:
מרכז הצדקה
ישראל: 1-800-28-28-28
USA +972-2-5025580
יש לצוין מספר קרן:
בלבבי משכן אבנה - 4387

© כל הזכויות שמורות
מספר ישיר לשמיית
השיעורים בקול הלשון:
073-295-1245 ישראל
USA 718-521-5231
מערכת 'בלבבי משכן אבנה'
טלפון: 052.763.8588
פקס: 03-5480529
ת.ד. 34192 ירושלים
bilvavi231@gmail.com

תוכן

ז	ישמעאל ומחבלים
טו	בכי של ישמעאל
כג	גוג ומגוג
לא	ביטול קליפת הערב רב
לה	העובדת המעשית באחרית הימים

שאלה:

**מה תפקיד ומהות התקופה בה אנו
חיים בהכנה שלנו כיחידים וכעם
לגאולה השלמה?**

תשובה:

**"לגולות תלות רק בקב"ה, ולא בני
אדם. הבדלות מוחלטת מן הערב רב.
וחיותם בעולם ברור."**

[ספר שאל לבי]

ישמעאל ומחבלים

המבחן על אומות העולם בכלל - וישראלים בפרט

בודאי שישrael נבדלים מן אומות העולם וקדושתם הם לאין ערוך מאותות העולם. אבל האומות העולם הם נברים של הקב"ה. "יאמר אשר כל נשמה באפוי", הקב"ה מחייב אותם, זו אונתם, מקיים אותם, והוא חפש בקיומם. אלא רצונו ית' שלא יהיו האומות קיימים, הרי שהם כלל היו מעיקרם וכמן דלית ליה. אבל הקב"ה הרி מחייב אותם כאלפי שנים, מליארדי אנשים שאינם בני ברית, ובודאי שרצוינו ית' בקיומם.

ועל זה חלה הבקשה בשמיונה עשה "וכל החיים יודוך סלה", כי לך תכרע כל ברך בכל לשון, עומק הבקשה מפניוות הנפש הוא, שלאחר שבאנו להבדלה מוחלתת מן האומות בסיני שם ירדה שנאה לאומות העולם, לאחר שברור לאדם המבחן הזה, אז האדם צריך להגיע למבחן העליון שכל הברואים כולם הם ברואים של הקב"ה והוא רוצה בקיומם, וכשם שהקב"ה רוצה שישראל מקלטין אותו ית', כך הקב"ה רוצה שאומות העולם יקלסו אותו, על אף שיש להם עכודה שפילה יותר, זה רצונו ית' שקלסו יבוא מכל הברואים כולם.

בשمبادיכים "וכל החיים יודוך" בעומק זה לא רק קאי על אומות העולם אלא גם בעל חי, שהרי גם בעלי חיין אומרים שירה להקב"ה. ובמבחן הזו האדם צריך להסתכל על האומות העולם נברים של הקב"ה.

בתפיסה פשוטה, שנאה ירדה לאומות העולם, ומצדך אנחנו צריכים להסתכל עליהם שם כבהמות, זה מהו, מציאות שפילה ובلتיה ניתנת להערכתה אמיתי. כל זה מצד ההבדלה המוחלתת שבין ישראל לאומות. ויש הרבה לשונות בחז"ל על גנותם של אומות העולם, הן מצד מהותם והן מצד שפתם והן מצד הביטויים שהשתמשו בה חז"ל עליהם. כל זה מצד ההבדלה.

אבל אי אפשר להשאר במבחן של ההבדלה בלבד. רק כשלב הראשון האדם צריך להגדיל את מציאות נשות ישראל ומайдך הוא מקטין את מציאות אומות העולם. אבל אחרי שנעשה הבדיקה הזאת בעומק בנפש, "יבדילנה עד ארץ ישפילנה עד

ליקוטים ישמעאל - תשפ"ד

עפר", להשפיל את קומתם של אומות העולם באופן מוחלטת - אחרי ההשפהזה, האדם צריך להתרום למבט עמוק ומרומם יותר, שהאומות הם ברואים של הקב"ה.

יש צער בעלי חיים, וק"ו שיש איסור לצער אומות העולם, או איסור מדאוריתא או מדרבנן, אבל יש להם גדרי חיים, יש להם גדרי קיום. זה מבט פנימי על הנבראים של הקב"ה. במבט הראשון האדם רואים האומות במבט של שנה, אין בהם צורך, הם לא יתקיימו, הם שורש הרע, כל הקיום שלהם סותר את רצונו ית'. אבל כאשר האדם נכנס לפנים, אחרי העבודה הראשונה של הבדלה מן האומות, אז יש לו מבט עליון כלפי האומות שהם נבראים של הקב"ה, והוא רואה שלא רק שיש בחירה לאומות העולם, אלא שהקב"ה מקיים גם אותם.

וכשהאדם קולט זאת ב עמוק הנפש, הוא פתאום מקבל מבט אחר למגורי על האומות העולם, על כל אחד ואחד משבעים אומות - שהקיים שלהם גם צריכה לגלוות את מציאות ה' ית' בעולם. אין הכى נמי שאין שם על דרך כלל גילוי של מיציאות הקב"ה בעולם, ויתר על כן הרי ההעלם גדול ויוטר לאין ערוך מיום ליום, ירידיה בתרירידה. אבל המבט הנוכחי הוא לא לקוות שככל אותן הגוים יסתלקו מן העולם. אלא המבט הפנימי הוא להסתכל על אותן אומות העולם שהם גילו את הקב"ה.

ניתן דוגמא בعلמא שהוא יותר מצוי בועלמא השთא. יש שבעים אומות בכלל, ויש את האומה של הישמעאלים שאנו נמצאים הרבה בתוכם.

כידוע מדברי רבותינו שיש לשמעאל כה שליטה בארץ ישראל לאחרית הימים והם עתידים להצראת עם ישראל לאחרית הימים, ועל ידי ישראל ממשמעין את קולם והקב"ה ישמע לקולם, ועל שם כן ישמעאל נקרא ישמעאל מלשון יسمع אל. כשהנו בין בני ישמעאל והם מצעריהם אותנו יום אחר יום, שעה אחר שעה, "בחוץ תשכל חרב ובחדרים אימה", תקופה אחת יותר ותקופה אחת פחות.

מה המבט על כל הישמעאלים שנמצאים סביבתינו?

המבט החיצון שగור בפי עולם הוא, "כל אחד מהם פחות יותר טוב שימות", זה מבט של שנה שירדה לאומות העולם. במבט זה, "בידוע היא שעשו שונות

לייעקב", ובעוומק זה נאמר על חיבור של ישמעאל ועשו, והחיבור הזה נקרא ערָב רב, שמשם באים היישמעאל, תערובות רבה. במבט הזה, יש מי שרודף להרוג אתו והדין הוא "השכם והורגו תחילה", יש גדרי הדין אין נהגין בכל מצב.

אבל המבט הנכון היא לא שימושו כולם - זה לא מבט נכון של יהודי. רק בתחלת העבודה של יהודי יש לשנו את האומות העולם, אבל לאחר שאדם תופס את הבדלה המוחלטת בין ישראל לאומות העולם, שנחנו מוכדלים הם על אף שהוא המצאים בין אומות העולם בכלל ובין היישמעאלים בארץ הקודש בפרט, המבט צריך להיות שעלייהם דייקא יאמר, "וכל החיים יודוך סלה", כי לך תכרע כל ברך בכל לשון" - גם בני ישמעאל גם ידעו את אמיתית בוראם ואת קדושת ישראל שהיא מרוממת מכל אומות העולם. (אבל הערב רב ומלך נקרים רע גמור והם יאבדו לגמרי).

בכללות יש מציאות של אומות העולם שנחנו למצאים בהם, והמבט הפנימי עליהם הוא לא שהם יתכלו מן העולם, אלא המבט הוא - שהם יכירו ויידעו את אמיתת הבורא ואת קדושת ישראל שהיא לאין ערוך משליהם. אבל שיגיעו לאותו הכרה - ולא להסתכל עליהם רק במציאות של ביטולם. זה מבט של קיום - לא מבט של כליזון.

על כל נברא של הקב"ה נאמר "כל הנקרא בשמי, לכבודך בראשין יצרתי אף עשית", זה לא קאי על אלו שזוכים להקרא בשמו של הקב"ה שם ישראל אלא על כל הברואים של הקב"ה הם לכבודך בראשינו. המבט הזה מגלה שאור התורה יפגע בכל נשמתן של ישראל, ומאותו אור ימשיך ויושפע האריה שגם אומות העולם יכירו ברוממות הבורא, ברוממות התורה הק', ברוממות קדושתם של ישראל, ועל כל הברואים ידעו, מי שאמר והיה העולם. (תפילה 162 וכל החיים יודוך סלה)

מהות הרע של עשו, ישמעאל, ומלך

ישמעאל - תאוני.

עשה - כענסי.

מלך - ליצני. (שו"ת שאל לב כת"י תש"פ)

החילוק בין שנות עשו ושנאת ישמעאל כלפי ישראל

ישמעאל - מים, אהבה, שנות הדומה, בחינת "אומן שנואה בן אומנותו".
עשו - אש, שנהה, שנות השונה. (שוו"ת שאל לבי תשפ")

מילת ישמעאל - מסירת התוספת, עקידת יצחק - מסירת העשרה ל'אחד'

ח"ל הרי, אומרים כמו שמביא רשי, שסדר הדבר מהיכן נהיתה התעוררות לעקידת יצחק, מכח ברית מיליה שעשה ישמעאל והוא התפאר שנtan מחלקו להקב"ה בערלה, כנגד כך מתעורר יצחק להקריב את כל צולו להקדוש ברוך הוא. עומק ההגדירה לפי מה שנתבאר: הבריאה היא באופן של העשרה, וכח הרע מציאותו הוא י"א שהוא אופן של תוספת.

ועומק הדבר - הרי בצורת אדם מתגלה אופן של תוספת בכללות, בשלושה מקומות: [לא תוספת היוצא מן הגוף אלא תוספת שהוא עדין חלק ממציאות הגוף] מקום הגיליי הראשון הוא בשערות, ה"אישעיר" של עשו, מקום הגיליי השני זה בצפראניים של האדם, שגם הם מתגלים בעשר האצבעות של ידיו ורגלו, שמורכבות מחמייה בימין וחמייה בשמאלי, שכמו שער שהוא בבחינת עשר, כמו כן הצפראניים מתגלים במקומות שיש עשרה בגilioי שזה העשר אצבעות. והמקום השלישי שמתגלה תוספת באדם הוא באות ברית קודש.

כשישמעאל נתקד בחלק קטן שבו שזו הבדיקה של ערלה זה בהבhana של תוספת, בבחינה של "כל המוסף גורע" של ה"יא", כנגד כך יצחק מתעורר לעקווד את צולו ולגלות שהוא ממציאות של אחד, וזה עומק ההבדל בין יצחק ליישמעאל, ועודאי שכפשוטו ההבדל הוא שישמעאל מסר רק חלק קטן של ערלה וייצק בא למסור את צולו להקב"ה, אבל עומקם של דברים הוא חד ובورو הרבה יותר - ישמעאל מסר רק את ה"מוסיף - גורע" שזה הערלה שהיא בחינת ה'אחד עשרה' שזה תוספת, את זה הוא מוסר, אבל יצחק בא לעקווד את שלימות העשרה שיחזרו להיות ממציאות של אחד.

כמובן, גם בתוך היישמעאל יש ניצוץ של עשרה שזו ה"יא" שמע אל כאשר הוא חוזר לקדושה כמו שאומרים חז"ל CIDOU, שהוא נקרא ישמעאל ע"ש שהוא עתיד להחזיר את בני ישראל באחרית הימים כשהם יזעקו להקב"ה והקב"ה ישמע

תפילהם, ע"ש כנּו הָוּ נִקְרָא יִשְׁמַעְאֵל - יִשְׁמַעְאֵל, אֶךְ עִקָּר הַגִּלְעִי הַזֶּה אֵינוֹ קַיִם בַּיִשְׁמַעְאֵל כְּלַשְׁעַצְמוֹ אֶלָּא בְּהִיּוֹתוֹ מָזוּעַ אֶבְרָהָם כְּהַכְנָה לְלֻעַתִּיד לְבוֹא. (כלכבייפה
עובדת השם, אהה)

ב'יטול קליפת ישמעאל - על ידי מחשבות של מסירות נפש מתוך אהבת ה'

כאדם מוסר נפשו על קדושת ה', באהבה, בחשך, בשמחה לפני יתרוק שמו, הוא לא מעורר רק את נפשו הפרטית, אלא הוא מעורר את הבית אב הכללי, - אם זה נעשה כראוי, בשלימות, - שזה המעשה של אברהם ומהעשה של יצחק, - שבזה עקדים כל הכנסת ישראל גם יחד, "كمאי קא מסרי נפשיהו על קדושת השם", - וזה העבודה של 'קמא', ו"בתראי" לא קא מסרי נפשיהו על קדושת השם".

אבל כשמתקräבים יותר ויוטר לדרא בתראה, שם חוזר עוד פעם אותו עבדה, כשלא זוכים, אז כה המסירות נפש נופל לסתרא אחרא, נופל לבני ישמעאל, נופל לשאר מקומות שימושים במסירות נפש במקום הנופל שלו.

אבל כשבודים אותו יתרוק שמו באמת, בדור שכלו חייב, בדרא בתראה, פנימיות מציאות העבודה, כה האגד שאוגד ומיצרכ' את כולם, לא מצד האיגוד החיצוני - זה ההתחברות לרשעים שבמיהה את הנפילה של האדם חס ושלום - אלא באופן הפנימי, כמו שהוזכר, באופן של המסירות נפש, המסירות נפש היא בדרך כלל בכח, ולא בפועל, אבל זה מסירות נפש שהאדם מוסר נפשו אליו יתרוק שמו באהבה.

לשונו של החובות הלבבות במאמר החסיד "אם תשרפנִי באש לא אוסף כי אם אהבה על אהבתך", ככלומר, המסירות נפש באה מתוך אהבה, ולכן היא מוסיפה מציאות של אהבה.

המחשبة התמידית, כאשר היא נעשית ממוקמי האמת שבלב, שהאדם מוסר נפשו אליו יתרוק שמו, מוכן למסור את נפשו אליו יתרוק שמו, היא מעוררת את הכה לקבץ את כל נדחי ישראל. זה עבודה היהיד לקבץ כל נדחי ישראל.

אי אפשר בפועל לקבץ את כל עם ישראל, זה עבודה שיכולה להעשות רק ב'איתערות דלעילא', ואם היא נעשית ב'איתערותא דלחתטא', כנגד זה יש את השלוש שבועות שהשביע הקדוש ברוך הוא. העבודה לקבץ את כל ישראל, היא

לקבץ את מקום הפנים של המסירות נפש - שהאור זהה, מ_kbץ את כל עם ישראל גם יחד.

זה העומק של כח האגד שאוגד ומצרף את כל ישראל. חיבור לראשית - אב, חיבור לאחרית - אגד.

אגד מכח "דור שכולו זכאי", לעומת אגד מצד הקלקול של "דור שכולו חיב", מעמיד עליהם מלך קשה כהמן.

והאגד השלם מכח אור של מסירות נפש, על ידי כן מתגלה לא ה"אגודים בצרה לשופך תחינה" אלא "אם תשרפני באש לא אוסף כי אם אהבה על אהבתך".

(בלבביפידה עבודת ה', אגד)

ביטול ישמעאל על ידי מסירות נפש

אחיזה של העכו"ם בא"י כידוע מדברי חז"ל, זה מכח כך שהם נימולו, יש להם אחיזה באחרית הימים לבני ישמעאל. כלומר, העומק של האחיזה שלהם - הם אווחזים במקום הייחוד באות ברית קודש הם נימולו, הם באים להפקיע ע"י כן את הייחוד של כניסה ישראל עם המקום של א"י בזה שהם נמצאים בא"י אז הם מעכבים את העומק של הכח של הייחוד.

ולפי מה שנטבאר ששורש האחיזה בא"י היא במדרגה של בניין, יהיה בצאת נפשה בשורש המסירות נפש. מכך כך בני ישמעאל שבאים לאחוז בא"י מצד הקלקול ומצד הארץ כנун שבה, אז הם אווחזים במסירות נפש, כי הם באים לעקם את העומק הפנימי של האור שנגנו בא"י שהוא אור של מסירות נפש. זה ה"זה לעומת זה", זה לא מעכבר כמו שאר המלחמות שיש בכל העולם כולו, מלחמה על מקום פלוני, אלא עומק המלחמה על א"י היא על האחיזות ישראל בא"י. ואחיזת ישראל בא"י כמו שנטubar במדרגת הלוי ראש - ראש מגיע השמיימה, מדרגת המוחין דגדלות במדרגה של מאיין הכנסה לא"י - והבאתי לשון של ביהה - יש כאן כחزر את הייחוד שהמדרגה של הכנסה לא"י - והבאתי לשון של ביהה - יש כאן כחזר שמעכבר את הדבר באופן של מסירות נפש; זה ה"זה לעומת זה של האחיזה בא"י. ... כדי לזכות למדרגה הזו של א"י צריך את האחיזה של בניין בארץ ישראל, יהיו בצאת נפשה, מסירות נפש זה הכח שהרי פורץ את כל הגבולות כולם. כדי לאחוז

בא"י שיהא המדרגה של האחזקה בארץ ישראל הפנימית, אוחזים בה מכח האור של מסירות נפש, זה האתראות מתתא לעילא, וע"י כוֹן מלעלא לתתא מאיר האור של הא"ס, ע"י כוֹן הארץ מתרחבת - ארוכה הארץ מידת רוחבה מני ים - נעשה בה מציאות של אור שלם. זה אויריא דאי' מוחכים. כבר הוזכר פעמיים רבות: אור ר"ת: אורך ורוחב, ארוכה הארץ מידת רוחבה מני ים.

זה הפנימיות א"כ של האור הפנימי שמתגללה בא"י. זוהי המעללה העליונה של היישבה בא"י, שמאיר בה את האופן של האחזקה בא"י באור הפנימי של האור של המסירות נפש, הוא נעשה כדי לאור א"ס, אבל החידוש הנורא: נתואה הקב"ה להיות לו דירה בתחוםים, אסתכל באורייתא וברא עולם. אז תמיד גילוי האור א"ס הוא באור. כאן החידוש שהgiloi של האור א"ס מתחפש בארץ. זה הנתואה להיות לו דירה בתחוםים. נתואה להיות לו דירה בתחוםים הוא שהיה גילוי של האור א"ס לחתה, בעולם התחתון. אז מצד עובדת הנפש אז זה כה התבוננות בתקיעת הדעת באור א"ס, שהאור א"ס כביבול ניצוץ אין סוף ברוא ונברא מאיר בנפש האדם; זה במדרגת נפש. אבל ישראל וארץ ישראל, אחדות הארץ עם המקום, הם מאירים את האור שאינו העולם מקומו אלא הוא מקוםו של עולם, וזה מאיר אבל במקום הפשוט של א"י. זה האור של א"י שמאיר לעתיד לבוא, שהẤתערותא דלחתה היא ע"י האור של המסירות נפש כמו שנתבאר.

... והגאולה האחרונה היא כנגד קווצו של יוז"ד, שהוא מקום המסירות נפש. זה המקום הנעלם, זה המקום הבלתי מתגללה באופן של יש. ומהמת כרך הcomes החמישי של הגאולה הוא נעלם, מחולקת, הוא נעלם משום שהוא כנגד והבתאי, כנגד הכנסה השלמה לא"י, כנגד הקווצו של יוז"ד הבלתי מושג, כנגד האור של המסירות נפש, כנגד האין שמאיר בו האור א"ס. כל זמן שלא מאיר הא"ס בשליםות לחתה - אז נשאר מצרים וגבولات, אז אין יציאה שלמה מצרים. אבל כאשר מאיר האור א"ס בשליםות, זה התכליות של ההווצאתו והצלתו ולקחתו והבתאי אתכם אל הארץ, עלייה שלמה בחזרה לא"י, יוצאים ממקום המצרים ונכנסים למקום השלים שהוא א"י שהוא כדי לאורו ית"ש. כי מי צathan מארץ מצרים ארנו נפלאות. (פסח

הזרת קליפת ישמעאל לקדושה על ידי הכה של יעקב אבינו

אומרת ע"ז הגמ' בסוטה דף י"ג, שנתקבצו שם בני ישמעאל ובני עשו ובני קטורה, ובסוף דבר נתנו כתיריהם בארכונו של יעקב אבינו - זה עומק הדבר שתלו כתיריהם במיטתו של יעקב אבינו - המיטה הזו, שאצל כל אדם בזמן המיטה יש את הטהיה הגמורה, אבל ביעקב אבינו "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים" - "מה זרעו" - שזה המתו שיוצאים ממנו בחיים, זה הטהיה לטובה, "אף הוא בחיים" - והוא מבהיר את הטהיה שיצאה מארם, ישמעאל ובני קטורה, ואת הטהיה שיצאה מיזח, עשו, - גם את זה הוא מטה לקדושה, - זה מה שנתאספו בני ישמעאל ועשו ובני קטורה, וגם הם נתנו כתיריהם בארכונו של יעקב אבינו, ככלומר, הוא מшиб את כל הטויות כולם למציאות של קדושה. (בלבביפידיה עבודת השם, אבנת)

ישמעאל עשה תשובה בסוף ימי - שורש התקoon של ישמעאל לעת"ל

בסוף ימי של אברהם אבינו שנאמר לו "תකבר בשיבה טובה" שהוא נתבשר שישמעאל עשה תשובה, ככלומר - שהתרבות רעה בתוך ביתו של אדם שהוא ישמעאל, ביחס לאברהם אבינו שהם אב ובן, נעשה בו תיקון בקומתו מצד הקלקול "קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם", ומצד כך זה קשה יותר ממלחמת גוג ומוגוג, כי גוג ומוגוג זה ג' וג' שזה המדרגה השלישית, ותרבות רעה שייכת למדרגה הרביעית שזה בחינת דוד שהוא רجل רביעי ולכן היא קשה יותר. אבל כאשר מתגללה מהלכי התקoon מתגללה שהקשה תרבות רעה 'הקשה' שבה נהפל ל'בית עשו לקש' נתקן ה'קשה' וננהפך למציאות של טוב, ואז, זה הופך להיות במקום 'קשה' לאותיות היקש בהיפוך אותיות כמו שאומרים חז"ל על קשת - 'דבר המוקש לי', מתחפכ וمتגללה עמוק כה ה'תורה חדשה מאיתי תצא' מ"תוך ביתו של האדם" ולכן דיביקה אומר רבינו שמעון בן יוחאי את המিירא הזאת, כי השורש בקומת ישראל של יציאת לתרבות רעה זהו משורש ישמעאל שאז זה גופא בא רבינו שמעון בן יוחאי לתקן זה לא מימרא בעלמא שאומר רבינו שמעון בן יוחאי שקשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם, אלא הוא עצמו בא לתקן את התרבות רעה שבתוכן ביתו של אדם. זהו רבינו שמעון שבא לתקן את שורש הישמעאל שמןנו שורש התרבות רעה בתוך ביתו של אדם. (מהשייעור "תרבות רעה בתוך ביתו")

... מה עמוק הדבר שבסוף ימיו של אברהם שב' ישמעאל בתשובה, אלא, שזה לא היה מכך ישמעאל עצמו שמצד עצמו הוא עשה תשובה, מצד עצמו הוא יצא לתרבות רעה ולכון ביקשה שרה "גרש את בן האמה הזאת כי לא יירש עם בני עם יצחק" מכך שיצא לתרבות רעה. אבל מכך הארת הסוף שזה בחינת סוף ימיו של אברהם, ככלומר מכך מה שעתיד להיות באחרית הימים לאחר מכן, שזה הארתו של רשב"י שעתידה להיות דורות רבים לאחר מכן, הוא האיר ותיקן את ישמעאל עצמו, זה עמוק התקון שבסוף ימיו של אברהם ישמעאל חזר בתשובה שזה מתגלה גם בקבורתו של אברהם כמו שאומרים חז"ל על הפסוק "ויקברו אותו יצחק וישראל בניו" שמכה שישמעאל חזר בתשובה הוא הקדים את יצחק לפניו, "ואתה תבוא אל אבותיך בשלום תקבר בשינה טוביה". (סוכות 39b הושענא הרבה נידון ישמעאל במים תשע"ד)

בci של ישמעאל

בci של ישמעאל - היפוך הצחוק של יצחק

אייפה כתוב בתורה הפעם הראשונה של בכii? לשון דעתות לא כתוב בחמשה חומשי תורה, אבל כתוב בתורה לשון של בכii תחילת אצל הגר, שככתה על ישמעאל. הבci שנייה בתורה הוא בכii של אברהם על שרה, "לספוד לשרה וללבכotta". בכii שלישית כתוב בתורה אצל עשו, "וישא את קולו ויבך". לאחר מכן כתוב בתורה שיעקב בכii על יוסף, ואח"כ מצינו בכii של יוסף ובנימין, ויש עוד כמה אופנים של בכii למצינו בתורה.

מה ההיפוך של בכii? כל דבר בניו בשורשו מדבר והיפוכו. ההיפוך של בכii הוא צחוק. ההיפוך של עצב הוא שמחה, אבל היפוך בכii הוא צחוק.

מידתו של יצחק היה צחוק דעתו, שהשורש של יצחק היה במא שאמירה שרה "כל השומע ממנו יצחק לי". וההיפוך של לידתו של יצחק הוליד "כי לא יוריש כי אם יצחק", וזה מביא בכii של הגר וישראל. لكن כשאברהם שמע לציווי ה' לשמו לעkol שרה לשלו ישמעאל מביתו, מכח "כי לא יוריש אלא יצחק", אז ישמעאל נבדל מהצחוק של יצחק - ואז מה יהול בישראל? בכii. וכך הגר בכתה

על ישמעאל. ההפרדות של ישמעאל מיצחק היה הבדלה של הצחוק של ישמעאל מיצחק, וההבדלה זו הוליד בכך של הגר על ישמעאל.

ולאחר מכן כתוב "לسفוד לשרה ולביבותה", בכ"פ קטנה, עומק הדבר, חלק מהבכי לך אותו ישמעאל, لكن הבכי על שרה לא היה שלם כי חלק מהבכי נלקח על ידי הגר ויישמעאל מכח גירוש שרה להגר ויישמעאל מביתה, שעלה ידי הצווים של שרה שלח אברהם את הגר ויישמעאל מביתו. כלומר, אברהם הפריד ישמעאל מצחוק דיצחק, ויישמעאל קיבל בכii. וכן הבכי שנשאר לאברהם על שרה לא היה בכii שלם, כי כבר נלקח חלק מן הבכי על ידי ישמעאל שהושלח על ידו.

ישמעאל - גילוי המים דקלוקול על ידי בכii

בלשון אחרת והיינו הר', ידועים דברי החז"ל שמידתו של אברהם במקביל ליסודות המים (יצחק-אש, יעקב-רוח, דוד-עפר). המים שהגיעו ליישמעאל זה הפסולת של המים. בלשון כללית, יסוד המים דקדושה של אברהם נקרא מدة האהבה, והיסוד המים דקלוקול שיש ליישמעאל הוא, אהבה נפולה, כלומר, תאותה להעולם - וזה חלקו של ישמעאל.

המים דקלוקול מתגלה בצורת אדם באופן של דמויות. וכך זה לך ישמעאל. כמו שהיה הבדלה בין מים עליונים ומים עליונים, ומהם התחתונים בוchein "בעין למיהוי קמי מלכא", השפלת מים מביא לידי דמעה - אבל כאשר זה ההשפה חלה בקדושה, יש תביעה לחזור למקום עליון, וזה הופך אותם מים לבci. השפלת מים אצל ישמעאל בנו של אברהם, "ויקח נא מעת מים", שהיה מים דקדושה מצד אברהם, אבל אצל ישמעאל זה היה לקיחת מים שנפלו מטה, וזהו "מעט מים". ובאיזה אופן זה מתגלה ביישמעאל? באופן של בכii.

בci של עשו - בכii על עצם החיים

כל דבר שקיים בבריאה יש לו דבר והיפוכו. בעצם, כל דבר והפoco גופא מורכב משני חלקים - יש את ההיפוכ של מהות הדבר עצמו, ויש את זה לעומת זה שבדבר שהוא הצד קדושה שבו לעומת הצד הקלוקול שלו. וא"כ יש שני אבחנות של דבר והיפוכו בסוד המים - יש מים דקדושה כנגד מים דקלוקול, ויש גם כנגד כל מים את האש. מה ההיפוך של מים? ישנה אבחנה שההיפוך של מים דקדושה היא

מים דקלקלול, וישנה אבחנה שההיפוך של מים זה אש.

ישמעאל קיבל מים דקלקלול מאברהם, השפלת המים, ולכון מתגללה אצלו בכி. היפוך המים דקדושה - זה ישמעאל. והיפוך המים שהוא אש דקלקלול - זה עשו. גם עשו לקח חלק של בכיה, וכותוב "ויהי בית יעקב אש ובית יוסף להבה, ועשו לקש", יש מלחמה בין בית יעקב ויוסף לעשו שהוא אש דקלקלול. כאשר נמצא במקום חם, הוא נעשה צמא למים.

יש מים דקלקלול שנתגללה בישמעאל, שהוא הבכי שמתגללה אצלו, השפעת מים דקדושה של אברהם למטה. וגם יש את הבכי של עשו, "ויזעק זעקה גדולה ומורה, ויאא את קולו ויבך", וזה המים דקלקלול שנתגללה בעשו. אבל איך מתגללה מים בעשו? הרי כידוע שהפסולת של אברהם הוא מים דקלקלול שהוא ישמעאל, והפסולת של יצחק הוא עשו והוא אש דקלקלול - וא"כ איך מתגללה מים בעשו, הרי עשו הוא אש?

חזק"ל אומרם שבזכות הדמעות שכבה עשו על שלא זכה לברכת אביו, הוא זוכה שבחלקו הר שער תמיד יורדים גשמיים. וא"כ הבכי של עשו גרם לו שכר. וכעין זה אומרים חז"ל שבזכות הארבע דמעות שכבה ערפה, היא זכתה שיצאה ממנה ארבע גיבורים, ויש עוד לשונות כאלה של חז"ל. הבכי של עשו הוליד אצלו שיהיא לו חלק מסוים של מים, גשמיים בהר שער. וגם בתנחותמא אומרים חז"ל שבדרך כלל כשהאדם בוכה הוא בוכה בשתי עיניו, הבכי מגיע מכאב פנימי שיוציא דרך העינים, "זлег עיניו דמעות", וזה ממשמעות של שני עינים. וא"כ בדרך כלל הדמעות יוצאת משני עינים. וגם לשון הגمراה במסכת חגיגה הוא שבשעת גלותן של ישראל הקב"ה הוריד שני דמעות, והולכים [הדמות] לים הגדול וקומו נשמע מסוף העולם עד סופו".

המהלך הפשט של בכיה הוא בשני עינים, שני דמעות. אבל גם מוצאים בדברי חז"ל שהיא מהלך של שלוש דמעות אצל עשו. מיה הדעה שלישית? חז"ל אומרים, שני דמעות נפלו ממנה למטה, והדעה שלישית "נשארה תלואה בין עיניו". זה מגלה סוגיא חדשה, כח חדש, של בכיה. תמיד הבכי מוגדר בלשונות הפסוקים ובדברי חז"ל בדבר שנשפך, נוזל, זлегה, ירדה, וכן על זה הדרך. "עיני עיני ירדה מים" - הבכי ירד למטה. בכולום המהלך הוא שהבכי יורד ונשפך למטה.

אבל בעשו מתגללה מהלך שהבכי לא נשפק למטה. השני דמעות ראשונות של בכיתו של עשו ירדו מטה כדרך הבכי של סדר העולם, אבל הדמעה השלישית של בכיתו לא ירד מטה - והבכי הזו הוא בעצם הכה המיווחדת של עשו.

ח"ל אומרים שטבעם של המים הוא שם "עווזבים ממקום גביה וירדים למקום נמו", זהطبع המים בסדר העולם, גם הבכי שהוא השפלה של כה המים, עווזבים ממקום גביה [שם העינים שבראש] והולכים למקום נמו. אבל בכி שמתגללה בעשו מגלה תוקף חדש של בכי - טיפה של בכי הנשארת למעלה. וזו סוגיא חדשה.

כידוע אומרים ח"ל כשייעקב אבינו בחלומו ראה כל השרים עולמים וירדים על הסולמות, וכיון שראה שריו של עשו עולה ואין יורד. שמה מתגללה כה בעשו שעולה ולא יורדת. הכה הזו מתגללה בדמעות. זה ההגדרה, ולאחר מכן נבאר בעזה"ת איך הכה הזו קיים בנפש דיין. אבלראשית, ההגדירה של הדברים. יש שני מהלכים של דמעות בקומה הנפש. יש בכי שיורד למטה, שורשו בישמעאל, ויש בכי שנשאר למעלה, ושורשו בעשו.

מהי בכי שיורד למטה? זה ברור לנו. זה בכל בכי שאנחנו בוכים על כל ירידה, על מה שנאבד, על על ההפסד. אבל יש בכי שאנו בכי על הפסד, אלא על עצם היות. וזו סוגיא חדשה לגמרי של בכי.

יעקב אבינו לקח מעשו את הבכורה ואחר מכן ליקח ממנו את הברכה. "ויעקבני זה פעמיים", אמר עשו, "בכורתاي ליקח ועתה ליקח גם את ברכתاي". כידוע שורוש בכורה וברכה הם חד - קלומר, עשו אמר שייעקב לא ליקח ממנו שני דברים נפרדים אלא שלקיחת הברכה ממנו הוא הפועל יוצר של לקיחת הבכורה, כי הברכה היא המשכה של הבכורה. כל ברכה היא המשכה מהראשית - ומהי הראשית? הבכורה.

ענין לקיחת ברכה היא לקיחת שפע. כאשר יעקב קיבל הברכה מיצחק, מה יצחק מברך אותו? שפע מלעילא לסתתא. "ויתן לך אלוקים מטל השמים", הטל יורד מלעילא לסתתא. הבכורה זה הראשית של ההוויה, עצם היות עצמה, והברכה היא התפשטות של אותו ראשית, היא המשכה מאותו מהלך. אלו הם דברים ברורים מצד עצמו. וא"כ על מה חל הבכי בעומק? "וישא את קולו ויבך", על מה בכיה

עשו? על לקיחת הברכה בלבד או גם על הבכורה? ברור שהוא בכה על שניהם, כי הוא אמר "ויעקبني זה פעמים". ויתר על כן, מתי ללקח הבכורה מمنו - בזמן אבלו של אברהם אבינו, כשייעקב בכה, והbaciyah הזו חוזרת שמכה כך נלקחה ממן הבכורה מעשו לייעקב.

הbaciyah עשו מחדש עוד בכி. תמיד המהלך של בכוי שורשו במים תחתונים שבוכים בעין למיהוי קמי מלכא,baciyah נמצא למטה. אבל גם למעלה יש בכוי של מים - ואיזה בכוי? בכוי של שמה ושל תענוג, כמו שהוזכר לעיל לגבי baciyah של רבי עקיבא, שהוריד דמעות בשבת. עשו מגלה בכוי למעלה - בראשית, בראש. כל אחד מאיתנו בוכה מהউינים, ובכוי הזו יורד למטה. כי אנחנו בוכים על המשכה שנחסרה. אבל עשו שאיבד את הבכורה, על מה הוא בוכה? הוא בכה על עצם היות, על הראשית, הוא לא רק בכה על חסרון השפע שיורד למטה.

כאן מתגלה עומק נוסף של בכוי.

...

baciyah של ישמعال הם מים שיורדים למטה, ודמעות אלו מושרים במים תחתונים שהם בוכים. זה השפלה של המים דאברהם אבינו למים דישמעאל, וזה baciyah של עולם דידן. כל זאת נובע מהבדלת מים עליונים ומים תחתונים. זה התגלה בהבדלה בין ישמعال ליצחק. baciyah, הדמעות, של ישמعال, הם הבדלה מהצחוק של יצחק. זה המהלך הפשט של בכוי, ונקרא בכוי של ישמعال. עד כדי כך שאומרים חז"ל מדו"ע הוא נקרא ישמعال, כי בסוף האחרית הימים עתידה ישמعال להביא צרות על ישראל ועל ידי כך "נסמע אל" לתפלתם של ישראל - וזה הגילוי של ה"שער דמעות שלא נגעלו".

אבל המהלך השני של דמעות שהם דמעות של עשו, זהה המהלך החדש של דמעות, הדמעה שנשאה בין עניינו בראשו, ולא יורדה למטה. baciyah של עשו שורשו ביסוד האש. מאיפה מגיעה baciyah של עשו, הררי עשו הוא גילוי של אש ולא מים? עד כמה שזה שמיים, ראש למעלה, שם יש אש ומים בכת אחת, שם לעשו יש מהליך של בכוי. עשו בכה על הבכורה, מدت הראשית, הראש. שם אש ומים מעורבים אהדי. שם יש עוד מהליך של בכוי - ומה baciyah שיש שם? דמעות שנמצאים למעלה, שיש בהם מים ואש.

(כל דימוע מושרש ביום ראשון דمعשה בראשית שהיא אוור וחושך משתמשים בערבוביא, והאש יסודה בחושך, כמו שאמרו רכובתינו שהאש הראשוני היה החוכה. זה השורש הדימוע הראשון שהוזכר להדיין בمعنى בראשית. אבל זה לא סוגיתנו עכשו).

...השני כוחות של בכיה נפש

וא"כ בתמצית הדברים, בכיה של ישמעאל הוא בכיה התחתון, ובכיה של עשו הוא בכיה העליון.

בכיה התחתון, בכיה של ישמעאל, ענינה - שאני נמצא למטה. ועל מה אני בוכה? שאני לא למלعلاה. בכיה עליון, בכיה של עשו, ענינה - שיש ראשית שצרכיה להתפשט למיטה, וזה נקרא בכורה וברכה, כי הברכה ממשכת את הבכורה. כאן על מה אני בוכה? שהעליוון לא מתגלה בתחתון.

זה שני צרכי המטיבע של בכיה, ושניהם הם בכיה של צער, בכיה שאיןו נובע מתחעונג ושמחה. אבל הباقي לאמתתו הוא, שהעליוון לא מתגלה בתחתון.

א"כ שראשי הכוחות של בכיה יהיה ברור לנפש דידן, ראשית בהשכלה הדברים ואחר מכן בהרגשת הדברים שיהיו ברורים להנפש - שני מהלכים של בכיה שהאדם צריך לבכות.

יש בכיה שהאדם בוכה כשהאדם מרגיש שהוא רחוק. כל אחד מאיתנו יודע את ריחוקו, כל אחד יודע את זאת לפי ערכו, "לב יודע מרת נפשו", והאדם צריך לבכות על זה. וזה בכיה של מים תחתונים.

ויש בכיה פנימי יותר בתוך הנפש [המים עליוניים בנפש] שבתוכו עצמי אני יודע שאין לי יקיים. זה בכיה נוסף.

אלו הם שני קומות של בכיה נפש. כשמתבוננים בזו, זה נובע בחיה מעשה של כל אדם ואדם שעיה שעיה. לא שצורך לבכות כל הזמן ח"ו, אבל כתפיסה של דבר, יש שני כוחות שעלייהם חל בכיה בעולם. כח אחד של בכיה שהוא כשהאתה מרווח מעליוון, וכשהעליוון לא מתפשט לתחתון שזו בכיה על עצם ההיות, זה גוף בעלי ראש - זה מת. כשהראש מנתק מהגוף, אז אין ראש, וא"כ לא שייך כאן "גוף נגרר בתה רישא", כיון אין ראש להגורר אחריו, וחיים זה איןו חיים.

(בימינו יש את שני הכוחות של ישמייאל ועשו ביחד, וזה נקרא עמלק, שמחדר צירוף של אש דקלוקול (עשו) ומים דקלוקול (ישמייאל) ליסוד העפר, וזה מגלה קלוקול נוסף. וזה נקרא "פושרים", ודיברנו על זה בפרקם הקודמים. זה סוד עמלק שהוא סוד העצבות, וזה קליפה נוספת, קלוקול חדש נוסף. אבל לא נכנסנו לזה כאן).

המילה "דע" הוא אותיות "עמד", וגם הוא אותיות "معد", כלומר, עמד נפל לمعد. הדוגמא הברורה לכך מצינו אצל הנחש, שבתחליה הנחש עמד והלך בקומה זקופה, כמו שאמרו חז"ל בגמרא סנהדרין, ואחר כך נתקלל ב"על גחונך תלך", שהוא מצב של מעד. הנחש בתחליה עמד, ואח"כ רגליו נפלו והושפל במצב של מעד. מה ההבדל בין עמד למעד? במצב של מעד, שהוא "על גחונך תלך", איפה הראש שלו נמצא? למטה בעפר. אבל כשהאדם עומד, מה הנקודה שמחדר את ראשו? זוקפו, על ידי זה ראשו נמצא למעלה, שהוא תוקף עמידתו.

וא"כ יש בכיו שימושי את ראש האדם למטה, וזה הבכי של ישמייאל, בכיו בסוד מעד - שהוא הושפל למטה בעפר. והאופן של בכיו הפוכה מכך, היא הבכי של עשו, שראשו נמצא למעלה, וזה עמד דקלוקול, בכיו בסוד עמד.

סוד הבכי דקדוזה - לגליות בכיו של התענג

נעמיד נקודה קצרה אחת להשלמת הדברים.

חז"ל אומרים שהקב"ה שבגלוותן של ישראל, הוריד שני דמעות על צרותיהן של ישראל, והולכים [הדמיות] לים הגדול, וקולם נשמע מסוף העולם עד סופו.

בודאי שאין ליקח את הדברים כפשוטם, וזה רק משל. אבל יש עומק לזה לעניינו דיין. יש שני עיניים שבוכים. עין אחת בוכה, זה עין של ישמייאל, ועין שנייה שבוכה זה עין של עשו. זה סדר הבריות כולם. אבל בכיו כאשר הוא בכיו שלם - הולך לים הגדול. מה עניין של בכיו שהוא לים הגדול? עומק הכוונה ב"ים הגדול" הוא - שורש המים.

אמרו חז"ל שבבריאת הים היו שני שלבים - הרקיע, ולאחר כך ההבדלה למים עליונים ומים תחתונים (ואה"כ נאמר "יקו המים למקום אחד"). כל בכיו צריך להזכיר אותו מקום שהעולם היו כלו מלא במים, ושם אין מים תחתונים שבוכים להיות למעלה, ואין מקום שאין בו מים, אלא הכל מושפע ממוקם המים. השני דמעות

של הקב"ה שהלכו לים הגדול, בעומק, שחורו הדמעות להצטראף למקור שורשם במים, במקום שהכל היה מלא במים.

בלשון פשוטה, כל אדם בשעה שהוא בוכה (ויש נידון בדברי רבותינו אם יכול לעשות זה גם בשבת) יכול להרגיש אף בתחום הצער של הבכי, שהבכי בעצם הוא תענוג לו. יש בכיו של שמחה שהזוכר לעיל, אבל בכלל בכיו, על אף שהוא בצער, הבכי מרגיע את הנפש - וכשהאדם מודע לזה, הוא יקבל תענוג מזה.

אייפה השורש של תענוג בבכי? כי פנימיות הבכי הוא מהמים השורשיים העליונים שנמצאים במוח, של "colmus בחכמה עשית", זהה סוד ים החכמה, וממים אלו שמושרים בהמוח הם הבאים ממקור של תענוג.

בכל בכיו שאנו בוכים, יש שני אופנים של בכיו כמו שביארנו, יש בכיו תחתון שהוא בכיו בבחינת יسمعאל ובכיו עליון בבחינת עשו, זהה העומק של השני דמעות שהזכירו לעיל. אבל לאייפה צריך להזכיר את אותו בכיו? לגלות את מקור הבכי הפנימי, שהוא בכיו של תענוג ושמחה.

זה סוד "כל מי שמתאבל על ירושלים זוכה ורופא בבניינה", בלשון של הוהה. בהוהה, הוא מתאבל ויש לו בכיו, אבל האדם צריך לגלות מכך בכיו פנימי, "עיני עיני ירדה מים", בכיו שנובע מתענוג. זה הזוכה בהוהה לבניינה של בית המקדש. מצד התפיסה החיצונית, הדמעות הם חלק מממים שמכשרין לקבל טומאה, אבל מצד הפנימיות, מים הוא שורש הטהרה - המקווה, יותר מכך, מעיין של מים חיים. כל דמעות מחד הם מכשרין לקבל טומאה, וזה מдин שני דמעות של יسمعאל ועשו, אבל בעומק יותר צריך לגלות את הבכי של תענוג.

זה מה שנאמר אצל יוסף, "ולא יכול להתפרק, וישא את קולו ויבך". שם הוא בכיה מכח התענוג של התקשרות, זהה מידתו של יוסף - מדת היסוד, התקשרות. יעקב כאשר הוא בכיה על הבדלותו של יוסף ממנה, הוא בכיה מתווך צער. אבל יוסף אשר הוא בכיה, זה היה בכיו של התקשרות.

"זהה בית יעקב אש ובית יוסף להבה, ועשו לקש" - בעומק, אין מתקנים את הקלוקל הכאה עליינו על ידי הבכי של עשו, שנגרם על ידי יעקב? מכח יוסף, שמגלה את עומק התענוג שבבכי.

זהו סוד וכי דקדושה, וכי שהוא כולם תענוג, וכי של תענוג בבדיקות בה' יתברך
שמו. דע את מידותיך 037 מים דמעות

גוג ומוגג

אנו כבר נמצאים במלחת גוג ומוגג

מעיקרא אילו היה כולם זכאי והיה אחשינה היה מתקיים גוג ומוגג כהרף עין באופן פנימי בתוך עסוק התורה. אולם עתה שלא זכינו כבר אנו בתוכו וכולנו עוברים אותו.

וזהו המלחמה השלישית שעלייה דיבר החפץ חיים שאנו נמצאים בעיצומה שהפילה חללים לרוב רח"ל בעיקר בנפש ומעט בגוף. (ספר שאל לבי)

גוג ומוגג בחיצונית ובפנימיות

יש גוג ומוגג פנימי וחיצוני.

פנימי: זהה מלחמת "הכל בכל". ככלומר, כל כח נלחם בכל כח, ללא יוצא מן הכלל. כל כח סותר לרעהו, ולכך נלחם בו. כי מתגללה בכל כח היהדות שבו מכח או ר היחידה המAIR בעולם. וכאשר מתגללה בעומק הנעלם היהדות, הרי שככל דבר שונה מרעהו וסותר לרעהו. וכך הכל נלחם בכל.

בחיצונית: יש את השורש, סוד האחד, ישראל. וממנו יוצאים ב' ענפים, עשוי וישמעאל. אדום - תרבות המערב. ישמעאל - תרבות העולים המוסלמי. אולם מתגללה שורשם שהוא עמלק, ובחרחה יותר הערב רב, ואזיו נעשה תערובת של אדום וישמעאל. וכך אנו רואים ערבים נוצרים. ולהיפך חלק מן המוסלמים כמדיניות ערבי הסעודיות ועוד מצורפים עם ארה"ב כנגד אירן. כי האיסלם נחלק בקבוצות לשיעים וסונים, וחילקו מצורף למערב. ודרך אדום נקרא העולים "המערבי" מלשון תערובת. וכן המוסלמים נקראים "ערבים", לשון תערובת.

(ארכיוון שאל לבי)

בירור יותר בדברים הנ"ל

כל דבר יש בו גם טוב וגם רע, ומעורבים ייחדיו.

הדוגמא הבורורה, "כל"י" המדייה מעורב טוב ורע באופן מבהיל. ושם כולם נלחמים בכולם, כל אחד עם דעתו ורצונותו.

וכן ב"אור" נגלה "יראה" בבירור, מלחמות, ייסורים בנפש וגוף, צרות מכל כיוון. ומайдך נגלה אור ה"אהבה", חיבור פנימי עמוק, פתיחת הלבבות לאיחוד.

וכן נגלה פשיותם לעומת הרכבה. אמונה לעומת חכמה.

ובדור זה יותר קל לכל נפש לעמוד על פרטotta ויחודה מפני הנ"ל. זה יוצר שנות חינם נפוליה ח"ו בשורש, אולם בפועל רבים על דברי הבל.
(ארציוון שאל לב)

"שבעים' לקדושה ומנגד 'שבעים' דטומאה"

ופשוט וברור - דברים ידועים - כנגד הקדושה יש את הטומאה, ובקדושה - בನפשות זה מתגלה ב'שבעים' יוצאי ירך יעקב' ובמדרגת התורה זה ה'שבעים' פנים ל תורה' וכמו שאומרת הגמ' - "נכנס יין יצא סוד", שיין וסוד שניהם בגימטריא 70.

מאותו מקור יונק מציאות האليل, וכשהזה מתגלה בכח הסטרא אחרא, אומרים חז"ל במדרש תנחות מא שזו מלחת גוג ומוגוג שגוג ומוגוג בגימטריא 70, ככלומר, גוג ומוגוג הוא לא מלך אחד עצמו שבאה להילחם על ה' ועל משיחו אלא הגוג ומוגוג זה כה שמצירף את כל השבעים אומות יהוד, מחבר את כולם ביחד ונלחם בישראל.

מכנגד מה שבאחרית הימים מתגלה הסוד - שכמו שמצד סדר השנה חדש ניסן הוא תחילת השנה - "החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחdzi השנה" ופורים הוא בסוף השנה בחודש אדר שבסיפה של השנה, ומצד כך ה'נכנס יין יצא סוד' כמו שכבר הוזכר פעמים הרבה, זה ה'נכנס יין' של ליל פסח וה'יצא סוד' הוא בפורים שזאת הרישא וסיפה של כל השנה כולה - הין שבפסח מתגלה ויוצא לחוץ בפורים.

כמו שהגilioי הזה מתגלה בסוף שנה, הוא מתגלה בסוף ימות עולם, ומצד כך יש 'נכns יין יצא סוד' שהיצא סוד' הוא בסוף ימי הגלות כדיוד עד מאי דברי חז"ל שבשנת שיש מאות שנה לחיי נח [שרומז לשנת ת"ר שבאליה השישי] נפתחים תרעוי דחכמתא, שאז נפתח עמוק מציאות הפנימיות.

ומכאןך כך עומד המלחמה, הכה של הרע שהוא מלחמת גוג ומגוג שבגימטריא 70 כמו שהוזכר, הוא מתנגד לאותו עמוק הגilioי של מציאות הסוד.⁴
(בלביפידיה עבודת השם, אליל)

גוג ומגוג - מהלך של ג' וג'

[בגמ' קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם יותר ממלחמת גוג ומגוג].

...מצד הקלקול, "קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם", ומצד כך זה קשה יותר ממלחמת גוג ומגוג, כי גוג ומגוג זה ג' וג' שהוא המדרגה השלישית, ותרבות רעה שייכת למדרגה הרביעית, שהוא בחינת דוד שהוא רגל רביעי, ולכן היא קשה יותר.
(מהשיעור "תרבות רעה בתוך ביתו")

מהיית קליפה גוג ומגוג

מה יהיה גמורה של גוג ומגוג - זה גג הסוכה, ה"גג" השלם שמכנייע גוג. וזה "שם שמים שחלה על הסוכה", האור של יום ראשון.

ובדקות יותר, שם שמים של סוכה הוא חוזר להוא אחד ושמו אחד, לא רק שם שמים בתחום מדרגת הבריאה, אלא סוכה שהוא אור של הויה, "הוא אחד ושמו אחד". השთא הסוכה הוא עראי, אבל לעתיד לבוא הסוכה הוא סוכת קבוע, "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד" - ונשגב הויה לבדו. (מהשיעור "תרבות רעה בתוך ביתו")

א [מתוך הסיכום על ידי עורך השיעור] אליל בגימטריא 70 ב**י הסט**"א מעמיד שבעים אפשרויות נבדלים זה מזה שיזרים מבוכה, לעומת כך הסוד [=70] מעיד את ה"שבעים פנים לתורה",צדדים מצורפים לתמונה שלימה. וכך באחרית הימים - זמן גילוי הסוד - עומד גוג ומגוג [=70] שמתנגד לגilioי הסוד ומצרף את השבעים אומות להלחם בישראל.

שאלות בעניין גוג ומגוג ומלך ושאר אומות

שאלה: א) האם מלחמת גוג ומגוג הוא מלחמת עמלק על ה' או שהוא מלחמה אחרת?

תשובה: א. בשורש על ה', בענף על ישראל, כמלחמת עמלק. אלא שככלל את כללות האומות. עמלק רוח, גוג ומגוג עפר, כל שכלל הכל.

שאלה: ב) ומה מהותה של מרידה האחורה זו על הרבש"ע (הן מלחמת גוג ומגוג הן מלחמת עמלק?)

תשובה: ב. מרידה בכל הצדדים.

שאלה: ג) מהו עניינה של גוג, ומה עניינה של מגוג?
תשובה: ג. כנ"ל אות ב'.

שאלה: ד) מה העניין שגוג או מגוג זוכים לקבורה? האם הם (או אחד מהם) עתידיים לעשות תשובה קודם מיתתם?

תשובה: ד. הם כנגד יסוד העפר, כל, כנ"ל. ולכך נטמנים באותו עפר, קבורה.

שאלה: ה) האם המהיה העמלק תתקיים בעולם קודם משיח או אחר משיח?

תשובה: ה. אני יודע מקור ושורש. אולם אורי של משיח כבר עתה בהם.

שאלה: ו) הרב מסביר שמשנת תש"ס התגבר כח העמלק בעולם, היאך מצינו זאת בפועל? האם זה היה הגברות טומאת המדינה בעולם?

תשובה: ו. כן. שאלה: ז) קליפה עמלק הוא "כוח ועוצם ידי", שהוא לא כaura שיקיר יותר למידנות ישראל, מדינת אמריקה, מדינת רוסיה, מדינת קוריאה צפון, ומדינת סין, שככל מדינות אלו הם החזקים בעולם וכל אלו מדינות מתגאים מאד בכוחם.

האם כל אלו ענף מעמלק?

תשובה: ז. בחול ענף עמלק, בארץ ישראל, ערבי רבי כולם.

שאלה: ח) האם הניצוח של אמריקה על גרמניה בהשוואה היה ביטול באופן מה של עמלק, כיון שגרמניה הוא עמלק? נראה להעולם (וליהודים בפרט) שאמריקה היו ה"טוביים" שנצחו על ה"רעעים", גרמניה ויטליה ורוסיה, ואם כן, נמצא שאמריקה לא הייתה שיקיר לעמלק כיון שהם גופא לחמו בעמלק. או שאמריקה עשו זאת רק לטובותם וא"כ עדין אמריקה שיקיר לעמלק כיון שהם "כוח ועוצם ידי"?

תשובה: ח. עמלק נלחם בתוך עצמו. וחלקו מלחמה של עשו ויישמעאל. שאלה: ט) וכן מהות עמלק הוא ליצנות, וא"כ אפשר לומר שככל הטומה בעולם וכל האומות "מתלוצצים" מהרבש"ע ע"י שהם סוברים שאינם צריכים את הרבש"ע ושהעיקר

הוא רדיפת ההנאה ובכבוד האדם, חיים של "אני", וזהו גופא הכח של עמלק שמתלוצץ מהרבש"ע, הם אומרים שהאדם הוא העיקר (הראשית) ולא הרבש"ע, וא"כ אם זה נכון אז כל האומות הם הכח של עמלק בעולם? ולכפורה הם באים כאחת, כילוי עמלק וגילוי מישיח בפועל לגמריו. תשובה: ט. בשורש כולם כלולים בעמלק כל אחד לפי בחינתו. (ארכיוון שאל לב)

כilioי כל הרע במלחמות גוג ומגוג

בא"י לא ירד מבול, וכן עוג ניצל מן המבול. כי שנייהם בבחינה אחת זל"ז. ולעת"ל במלחמות גוג ומגוג יהיה גילוי של א"י, וימהה כל הרע, גם בcheinת עוג, ולא ינצח שם שנייכל במבול. כי במבול לא נתגלה כל שער הנ', משא"כ לעת"ל בביאת מישיח במהרה בימינו אמן יתגלה שער הנ', והבן. (בלבבי משכן אבנה חלק ה' מיili' דעובודה)

האפשרות באחריות הימים שעיל ידי טרוד של מחבלים ערבים: המחלבים הם שלוחים של הקב"ה, ורק הקב"ה מניע אותם רצונו

אנחנו נמצאים בעולם שכולו מלא בכך של שליטה של פיגועים שנובעים מכח כל מיני כוחות איסלמיים קיצוניים. יושבים כל מיני ראשי מדינות ומנסים לארגן לחשוב כיצד שירות הביטחון יצילחו להשתלט על אותו דבר. מי שהוא חושב שהוא מתמודד עם אותו הערבי שiyorב בסוריה, באידן, בכל מקום שלא יהיה - אז צורת הפעולות היא אחת. אבל כאשר האדם מבין שככל אלו הם שלוחים של הקב"ה, והקב"ה משתמש בהם לעשות את רצונו - אז הוא מבין שההבנה איך לטפל בהם היא לא בגבולות השגת אנווש, הקב"ה מנהיג את הכל למעלה מגדרי שכל, למעלה מגדרי הבנה. יכולם לשבת החכמים הטובים שבעולם ולנסות לראות איך אפשר לטפל בטרור העולמי, אבל האם באמתם יכולים להבין מה מניע את הדבר? לא! כי מי שמניע אותם זה הקב"ה בכבודו ובעצמו. ישבו כל חכמי העולם וינסו לטעס עצות מה לעשות והקב"ה יסובב את הדברים כדיוק בדיקן רצונו וככל מהשבותם אינה אלא לבטלה. ככל שהדברים גדולים יותר האדם ברור יכול לראות את הדברים שהבנתו שלו במה שקורה היא איננה אלא מעט מזעיר, ועומק ההנאה בלתי מושג. זה נאמר בדברים גדולים שם זה יותר ניכר ומורגן, אבל בעומק זה נאמר

אפילו ولو על הפרט הקטן ביותר שישנו.

ישנו מימרא שאמיר ר' נח מקוברין, שבלי אמונה אי אפשר אפילו לצאת מפתח הבית, ועם אמונה אפשר לעبور את כל העולם כולם, ומה שרוב בני אדם יוצאים מפתח הבית בלי אמונה - זה מהמת קטנות דעתם, אבל ככל שהאדם בר השגה ומנסה לחשוב יותר, אז הוא מתחילה לראות ולהבין שככל התנועות כולן מושגחים ומונגנים על ידו ית"ש, ואין לי הבנה מה רצונו ית"ש לעשות בעוד שנייה, אז איך אני יכול להשתלב עם הבריאה? רק מכח עומק התרומות. (ארכין שאל לבי)

העתונים והחדשנות מקלקלים התרומות שלנו

צריך ראשית כל להבין שככל מה שאנו רואים ונגדי עינינו במבט חיצוני הוא גורם להיפך של מציאות של תמיינות.

אם אני קונה דבר עכשו בחנות ליד הבית ואני שואל מאיפה זה הגיע? כי המשאית פרקה את זה לכאן, אז האדם מתרגל לראות שהכל תלוי בבני אדם שסובבים אותו ועושים את הכל. כמובן שכאשר האדם שומע חדשות ואלו הפרשנים שמספרנים כל דבר להבנתם שבוקשי זה שווה את הדקה שאוთה הם דיברו, אבל הם כל הזמן מנסים להסביר כאילו הם מבינים והם יודעים והם וזהם והם והם. כל הצורה הזאת של החיים היא בעצם כאילו העולם נשלט ע"י בני האדם. זה ההיפך לשורש עומק האמונה!

עומק האמונה היא שהכל מונגן על ידו ית"ש זולת נקודת הבחירה, זה הדבר היחיד שנמסר לאדם. זולת נקודת הבחירה הכל מושגħha ממנו ית"ש! כל החדשנות כמעט לא יוצא מן הכלל (ה.ע. למעט 'הקול היהודי' למשל), אין נפק"מ אם זה של גויים, יהודים חילוניים או עיתונים חרדים ביתר- הכל קרוב לכפרה מוחלט, מהמת שהכל מצויר באופן שבני האדם הם אלו שפועלים.

כל שהאדם חי חיי תמיונות, הוא כמובן מבין שפלוני עשה ואלמוני עשה אבל אלו הם שלוחים של הקב"ה.

אבל הציור שמצטיר ש [בשיעור חדש וקריאת עיתונים] הוא הפוך מוחלט. וכאשר הנפש נקשרת לדבר, היא קוראה אותו ושומעת אותו קבוע, אז הנפש היא יוצאת ממקומה הפנימית, ואם היא לא נמצאת שם, זה בודאי יוצר עוד CISCO והוא

בעצם חי בועלם שהוא חי בתנועות של בני אדם, שהוא משתלב עם תנועות של בני אדם - שזה ההיפך הגמור של תמיימות.

מי שיכול לשמעו חדשות ולנתח כל דבר ולהעמיק את האמונה שהקב"ה עשה ופלוני רק שליח יש לזה נקודת נידון. אבל אם אדם רגיל לקרוא ולשמע את הדברים באופן מהיר או הנפש מקבלת כל הזמן 'פלוני כעס' - עשה ככה, 'אלמוני' שמח - עשה ככה, וכן על זה הדרך, שזה ההיפך מכל פנימיות נשמתם של ישראל.
(ארכין שאל לב)

איך להזק כה התמיימות שרק הקב"ה עושה

המשהו טוב משרגושים שהקב"ה הוא זה שעוזר ולא אחר, אם פלוני עושה אז אני רואה את זה כמידת אכזריות, אבל אם הקב"ה עושה אז חכמתו האינסופית כביכול היא זו שעושה. אין לך הרגשה יותר טובה מה שהקב"ה עושה וזה גופה הרגשה הטובה. על זה לבדוק היה בנוי כל מהלך השיעור להסביר את הנקודה שבמיהה לתמיימות. אם אין את אותה תמיימות אז אני מוכן לקבל את הטוב אבל כשמגיע לנקודת הרע אז קשה לנפש לקבל. אבל אם אני מרגיש שהקב"ה הוא זה שעושה באמת - זה גופה הנקודה של הרגשה הטובה וזה עומק התמיימות. ודאי שהאדם יכול לפרש שזו כפרת עוננות וזיכוכים וחבלី מישיח ועוד עשרה טעמים שכולם נכונים, אבל האמת הכי פנימית - הוא ית"ש עשה ותו לא! (ארכין שאל לב)

איך חיים כל הזמן עם הסתירה שאני עושה דברים עם האמת שרק הקב"ה עושה הכל?

צריך להבין שככל החיים זה סתירה, נשמה וגוף זה סתירה, זכר ונקבה זה סתירה, "יושב בסתר עליון" - כל החיים זה בעומק סתירה. והתשובה למשה - הקב"ה רוצה שאני יבחר בכל נקודה את נקודת הטוב, מה יצא לפועל? הכל אני משליך על הקב"ה אני שם שעון מעורר לקום בזמן על מנת להתפלל שחרית ואני מכין את כל ההכנות שאני רוצה לקום בזמן, מה יהיה למשה? הקב"ה יכול לעיר אותי לפני והוא יכול לעיר אותי אחרי, אני מצידי עושה הכל על מנת לקום בזמן. וכן על כל נקודה ונקודה, הורים כלפי הילדים, בני זוג ביחס אחד לשני, קיום המצוות - אדם מצידו צריך לעשות הכל ע"מ שהוא יכול לעשות את הדבר, אבל

אם הקב"ה רוצה הפוך אז זה יהיה אונס רחמנא פטריה. אני מצדדי מכין ומזמן לעשות הכל אבל אני יודע שלמעשה זה לא תלוי بي. אבל מצדדי אני מכין את הכל. "לאדם מערכי לב" אני אכין את עצמי עד המקום האחרון, אני משליך את הכל לקב"ה שהפועל יוצא יהיה רק על ידו. זה בעומק מביא את האדם לביטול עמוק מאוד, לעוניה עמוקה ולתמיינות כמו שדבר. (ארכיוון שאל לבי)

השמירה מפניים

יש דברים שאינם תלויים בבחירה ועובדות בני האדם אלא כך חקקה חכמתו ית"ש מראשית ימות עולם. איפה הגבול שהוא פועל ואיפה הגבול שהוא רק ברצוינו ית"ש? למעלה מהשגת בני אדם. ככל שהאדם בעל אמונה יותר כמו שאומר הרמב"ם "ה' צילך על יד ימינך" בדברי חז"ל כשם שאתה מתראה לו כך הוא מתראה אליו. והשגתנו של האדם במדרייגת הזו - דברי הרמב"ם הידועים בסוף מורה נבוכים (בפרק נא נב נג) - כך הוא מושגך יותר בפרטות ממנו ית"ש, ולפיכך ככל שהוא בעל אמונה יותר הוא יותר מונע משורשי כוחות הרע לחול בבריאות. כן בזודאי!

(ארכיוון שאל לבי)

למה הקב"ה מביא אסונות כאלה עליינו?

השאלה זו היא שאלה מופקעת בכל שורשי האמונה.

ידועה האמרה של הרב מקוצק שאלוקים שאפשר להבין אותו הוא לא רוצה אותו אלוקים אליו. אם אדם חושב שהוא יכול להבין את הקב"ה אז מילא כלומר הוא והקב"ה בני ביקתא חדא נינהו?! הקב"ה אין סוף חכמתו לא מושגת - את הטוב שלו אני כן מבין ויש לי רק קושיות על הרע?! כל ההנאה היא מעבר לכל גבולות של השגת נבראים, מעט מזעיר מאד אנחנו מבינים אבל כמעט לא מבינים - אף קצחו מבינים. לא את הטוב אנחנו מבינים כמעט כלל וק"ז את הרע שאנו אנחנו לא מבינים כמעט כלל. אבל לנסות להבין את הקב"ה זה דבר שלא יתכן, הקב"ה ברחמייו נתן מעט הבנה, אבל מה שלא מובן זה הרוב ככל ומה מעט הוא המובוץ

(מתוך ש"ת שלאחר השיעור "דע את התבודדותיך 016 תמיינות")

ביטול קליפת הערב רב

זה לעומת זאת, "ערב רב" לשון תערובת רבה, והוא היפך הגאולה גילוי ה"יחידה", יחיד. והוא קליפה לגאולה, ועובדתינו להסירה. ולפיכך העבודה היא עולם ברור. ככלומר הפרדות מוחלטת. כי החיבור ولو פורטאות הוא עצם הנפילה לקליפה זו.

(ספר שאל לבי)

להטייר ה"ערב רב" שבתוֹן הנפש - ואו הָזֶה נִמְצָא כָּלּוּ בַּיָּדֵי הקב"ה

כל דבר בעומק זו השגחת הקב"ה. גם הסט"א אין לו שליטה עצמית, אלא הכל בהשגחת הקב"ה. מה שמתגלה למעשה, יש דבר שמתגלה להדייא בגילוי של השית', ויש דבר שמתגלה באופן של הלבשה רח"ל של הסט"א. מה שמתגלה מצד ההtaglot החיצונית, כמעט הכל בכלל כל מולבש בהנהגת הסט"א. אבל מצד האור הפנימי הבוקע, מי שבוקע ומסיר מעצמו את ה"ערב רב", אזי הוא בוקע לאור הפנימי, ושם כלוּ נִמְצָא בַּיָּדֵי ה' יתברך שמו.

(ארכיוון שאל לבי)

מהות קליפת הערב רב - תערובות, והדרך ליצאת ממנה

כל זמן שיש חטא בעולם, שזו חטא אדם הראשון, כח התערובת זהו הכח השולט. בני ישראל שעמדו רגליים על הר סיני, פסקה זהה מתן, כמו שאומרת הגمراה. כלומר, לבני ישראל באותו זמן לא שלט כח התערובת, אלא התגללה הטוב האמתי. כאשר הם חזרו ונפלו בחטא העגל, כמו שאומרת הגمراה בתחילת מסכת עבודה זרה, חזר כח התערובת מעין מה שהיה קודם לכן, ואזי הכח שששולט בנפש הוא כח התערובת.

לעומת זאת, כח הטהרה הפנימית הבלתי מעורב, נמצא בעמוקי הנפש - נעלם ומכוסה, ובפרט באחריות הימים, כיון שבסוף לעולם התערובת היא זו ששולטה.

לפיכך, בדור שאנו נמצאים בו עכשווי, כל בר דעת רואה - הכל מעורב זה בזה. אדם קונה ספר שנכתב על ידי מחשב, מה עשו באותו מחשב, וכן על זה הדרך.

אפילו דבר קדוש, שמדפיסים אותו, מה עוד הדפיסו שם. הכל מעורב - כה התערובת נמצוא בכל היקפו. זהו עומק ההגדירה שהערב رب שלט. אילו לא נמצא נקודה אחת נקייה, נפלנו לغمри לערב רב.

כאשר מצאנו נקודה אחת נקייה, זו היא הדרך השורשית להינצל מכל התנועה של הנפילה. (ארכיוון שאל לבי)

בירור הערב רב הוא בעסוק התורה

שאלה:

שלום לכבוד הרב.

ולכן עיקר בירור הערב רב הוא בעסוק התורה, שהרי כתבו בשם הארייז"ל שדעת, גימ' ערב רב. ולכן עיקר בירורם הוא בדעת, לברר כל סוגיא באර היטב. והוא הוא עיקר בירור הערב רב.

אולם ע"מ לברים בשורש ועי"ז לגלות ברור זה אף בעולם המעשה, נדרש הארת מסירות נפש, שבוקעת עם "עצמ" הנשמה, שעליה נאמר "טהורה היא", ללא עירוב. והעושה כן דבק בהארת משיח שביעולם, ובהארת משיח שבנפש ונעשה חלק מבירורי הערב רב שזו עיקר עבודה הדור האחוריוןיהם יוצא מדברי הרב שמי שזכה להגעה לנשמה במידת "סדר" "הפגיע"

גורם עבודה הבורר בערב רב ? וקרוב הגאולה ?

תשובה:

כן, באופן חלקי, כן. (ארכיוון שאל לבי)

הבדלות מן הערב רב

שאלה: לכוארה זהו מהדברים הכח קשים, במיוחד מהערב רב שם גם ישראל...?! האם אני צודק בזאת? אז מה יש לעשות, במיוחד אם יש לוזה מחירות, ב�性יות, וברוחניות.

תשובה: יש מדרגת "ערב", והוא כח של תעבורת ושם יש גדרי דין של ביטול,

יבש ביבש, לח בלח, נוֹתֵן טעם, דבר שיש לו מתיירים ועוד. והוא מדרגת תערובת בענפים, בבחינת מקרה.

אולם למעלה מכך יש מדרגת "ערב רב", תערובת רבה, ואotta א"א לביר כשר תערובות, כי היא תערובת בשורש, בחינת מקרה דבוק בעצמם. ושורשם עמלק הנקרא "אשר קrhoו", מקרה.

מדרגת ערב, הוא בבחינת "ויקרא אלקים לאור ים ולהשך קרא לילה, ויהי ויהי בקר". שבקר לעצמו וערב לעצמו, אולם יש נשיקה של בין המשימות. וכן בסוף הלילה, של אילית השחר ועלות השחר.

אולם מדרגת ערב רב, מתערב הערב בתוך הבקר, מקרה דבוק בעצמם. שא"א לבקר את הבקר בבחינת "בקרו טלה".

לצורך בירור של מקרה דבוק בעצם נוצר או רגבה של עצם בלתי מעורב שמכחו אפשר לביר את המקרה הדבוק בעצם. ואור זה הוא אורו של מיש. והוא בבחינת מאור שבתורה, למעלה מדרגת אוּר וחשך ממשימים בעירוביה.

זה הוצאה הפנימית של הדורות האחרונים זה לעומת זה. מצד הרע כח הערב רב אורו של מיש הוא אוּר נקי בלתי תערובת כלל של סיגים (ושורשו במאור ננ"ל). ולכך מאייר אצל לומדי התורה אוּר בהיר של בהירות בד"ת. מצד הכליל ע"י תוכנות שקבעו את רוב הספרים שבידינו לפונדק אחד. ומצד האור בקהל יותר ניתן להגיע לעולם ברור יותר ויותר בכל סוגיא.

ולכך עיקר בירור הערב רב הוא בעסק התורה, שהרי כתבו בשם הארץ"ל שדעת, גימ' ערב רב. ולכך עיקר בירורם הוא בדעת, לביר כל סוגיא באור היטב. והוא הוא עיקר בירור הערב רב. אולם ע"מ לבירם בשורש ועי"ז לגנות ברור זה אף בעולם המעשה, נוצר הארץ מסירות נפש, שבוקעת עם "עצם" הנשמה, שעלייה נאמר "טהורה היא", ללא עירוב. והעשה כן דבק בהארת מיש שבעולם, ובהארת מיש שبنפש ונעשה חלק מבירורי הערב רב שזו עיקר עכודת הדור האחרון.

(ארכיוון שאל לב)

בגדר אהבת ישראל לרשעים וערב רב

שאלה: רأיתי בשם הבעש"ט שיש לאחוב כל יהודי אפילו הרשעים גמורים. האם זהrai עלי הערב רב, והאם זה רק עבודה לצדיקים או גם לכל אדם?

תשובה: יש לאחוב את כל הברואים ללא יוצא מן הכלל, כי הם ברואו של מקום. אולם יש וגם צריך לשונאים, כמו הערב רב. והיינו גם לאחוב וגם לשונוא. בגין החוטא לאביו ששונאו, אולם האהבה הפנימית עדין קימת ולא ניתנת להיבטל.

כן גם לערב רב יש לאחוב וכן לשונוא, אולם השנאה תכלית השנאה כמ"ש דוד המלך, תכלית שנאה שנאותם.

שאלה: שמעתי שהחזון איש אמר שהחילונים הם בגדר תינוקות שנשבו, ועל כן אין להתייחס אליהם כרשעים, וא"כ יש חיוב אהבת ישראל כלפים. זה היה בדורו, ולכוארה כ"ש לדור דידן שכל החילונים מתגדלים בסביבה של פריקת עול תורה ומצוות ושנאה לתורה ולדתיים ולכל עולם החרדים. אבל א"כ קשה, דהமשלה בא"י הם ראשינו הערב רב (כמו שקיבלו מהגר"א), אבל כל אנשים אלו במשילה הם מאותו דור שגדלו בסביבה של שנאה לחיבת תורה ומצוות, וא"כ למה הם מהערב רב? האם משום דכשאותם אנשים (או נשים) נעשים למושלים בהמשלה בא"י וגוזרים גזירות על דת, אז מתגלה הדבר שהם באמת נשמות הערב רב ולא סתם תינוקות שנשבו? (ולמה לא אומרים שהם לא יודעים האמת כיון שלא גידלו בסביבה נכונה?)

תשובה: חלוקם מערב רב, וחילוקם לא. "עצם השליטה", היא שליטה ערב רב. אולם ביחס לכל פרט יש לדון לגופו. (ארכיון שאל לבי)

העובדת המעשית באחרית הימים

בתחלת הגואה יתבטל קליפת הערב רב (תعروבות),
ואח"כ קליפת דtan ואבירם (התנדות)

במהרה בימינו באחרית הימים שיתכלה מציאות כה הערב רב - זה יהיה שלב

ראשון של כיולי בביית משיח, - ולאחר מכן גם יתכלח כחם של דתנן ואביירם שהם המתנגדים ל"אד יעלה מן הארץ" שהוא שורש תחיית המתים.

כשכח ההתנגדות הזאת יסור - אז האמונה בביית המשיח תהיה אמונה שלימה.

הרי מבוואר בדברי רבותינו [לפחות לפיה חלק מן הלשונות] שגם כאשר יבוא משיח בתקילה יהיה ספק האם הוא משיח או אינו משיח, - כמו שימושו רבינו חשב מעיקרא לבוא ולגאלול את בני ישראל - "זהן לא יאמינו לי" כך גם במשיח יש את אותו חשש, וע"ז נאמר בדברי חז"ל "וזאת אינכם מאמינים ראו באורי שזרחה",قولمر שיש "אינכם מאמינים בבייתו".

זה בשלב הראשון של הgalah, שעדין יש מציאות שזו אמונה שישיכת לאמונה חכמים כפשוטו ומצד כך יכול להיות שיש מאמינים ויש "אינכם מאמינים".

מה שנאמר "וזאת אינכם מאמינים ראו באורי שזרחה" זה לא רק בסתמא שאם האור של משיח זורה זה ראייה שהוא משיח, אלא מהו האור שזרחה? - בעומק האור שזרחה זהה שלימונות ההארה שהאמונה של אמונה חכמים מאירה מהשורש של האמונה העליונה שהיא מציאות הגילוי של "קץ הימין", אור דתחיתת המתים, אור דלעתיד לבוא. (בלבכיפידה עבודת ה', אמן)

באחרית הימים כולם מוכרים לפנות אליו ית'

עברנו כבר את ה'רובו ככולו' של השית אלפי שניין, ואotta נקודה של פניה אליו יתרברך - כל אותן כוחות שנצטברו בכל הגיגולים - הכל כבר נמצא בנפש כל אחד ואחד, אבל בהעלם. ועובדת אנשי דורנו היא בבחינת "מכה בפטיש" - להוציא את ההעלם לגילוי, לברר את כל כוחות הנפש שאינם פונים אלא אליו ית'.

הhiposh של נקודת האמצעי נמצא בכל דור ודור, כל אחד ואחד לפי עניינו, וההבנה שצרכיים אמצעים ולא לפנות אליו יתברך, היא נקודת השבירה של כל הדורות.

אלא שבהכרח "בצער לך וממצוך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד ה' אלוקיך ושמיota בקומו" (דברים ז, ל). כל יחיד ויחיד מגיע למצבים של "בצער לך" - הן ב�性יותهن ברוחניות - ובשעה זו הוא פונה לצדיק פלוני ולבעל מופת אלמוני

- ואין מושיע. ואז, בצר לו, פונה האדם אליו יתברך!

הקב"ה הקציב לנו זמן לכך: "שית אלף שניין הויל מא", ובהכרח שכל נפש וכל נפש תגיע לאותה נקודה, השאלה היא רק אם האדם ישלול מעצמו את הדברים, או שהקב"ה ישלול זאת ממנו, אך בהכרח שהאדם יתנתק בסוף מכל הנקודות הללו, ויפנה אך ורק אליו יתברך.

...כפי שאמרנו, בכל דור ודור יש לאדם צרה פרטית, שמכוחה הוא מפנה כח אחד בನفسו אליו יתברך, אבל בסופו של דבר באחרית הימים, הקב"ה יביא את האדם לכך שכל כוחות הנפש יהיו מוכרכים לפנותו אליו יתברך.

אלא שעדין יש לנו את הבחירה להפנות מצד עצמנו את הכוחות אליו יתברך ולא לשום דבר אחר. העבודה שבנפש היא פשוטה וברורה: כל הרהור, כל מחשבה, כל נדנוד קל בלב שהאדם מרגיש, יתבונן להיכן הוא שיק - האם הוא פונה אליו יתברך, או לזרתו? אם הפניה היא אכן אליו יתברך, יבדוק אם ישנה אפשרות להאריך או לחיד יותר פניה זו, שתהייה בחיותם, שתהייה בברירותם, שתהייה עם תוקף פנימי של התקשרות. ואם הוא פונה לזרתו, עליו להשיח דעתו מעתוד מחשבה כזו ומעוד מחשבה כזו, ולהפנות את כל הגיגי הנפש, את כל חושיו והרהוריו הנפש, רק לקב"ה. (בלבבי משכן אבנה, חלק ט')

אחרית הימים - קשר ישירה עם הרbesch"ע בלי שם אמצעי

ישנן שני צורות שורשיות - יש מהלך של קשר ישיר לרbesch"ע, שהוא המצב קודם חטא העגל שהיה לנו הלוחות הראשונות. ויש מהלך של קשר לה' ע"י הלבשה, כגון תורה וכוכ' שהם בח' לוחות שניות, שהוא תולדת החטא.

על אף שבחטא העגל איבדנו הלוחות הראשונות, כ' הרמח"ל שבפנימיות ובהעלה עדין קיים המעד הר סיני, והרמח"ל הביא ראי' לזה מהא דשבועות לעולם איקרי يوم הביכורים, אע"פ שאין הבאת ביכורים בזה"ז, וא"כ עדין קיים מעמד הר סיני, רק שהוא בהעלם ולא באטגליה.

יש קשר ישיר לרbesch"ע ויש קשר ישיר לרbesch"ע דרך קשר של אמצעי (כמו בן אין הכוונה ח'ו לאצמני האסורה כמו עבודה זורה ח'ו, אלא האופנים של אמצעים דקדושה), לדוג', בתפילה, יש אופן של מדבר לה' פנים בפנים, בדבר איש אל רעהו, ויש שאופן שהולך אצל

חכם לבקש רחמים עליו, או מבקש ממלאכים, "מכניסי רחמים, הכניסו רחמיינו לפניו בעל הרחמים". ובתפילה גופא יש את מדרגת העמידה, עומד לפניו ית' שמו, שהוא מצב של מעין קודם החטא, ויש את שאר חלקי תפילה, ברכות השחר, פסוד"ז, ברכות קר"ש, שהם בתפיסה של לאחר החטא, שתיקנו ע"י אנשי הכנסתה"ג שהם אחר החטא.

צרייך להזכיר ב' מקומות אלו ב עמוקKi הנפש. (א) המקום בנפש שהוא קשר ישיר לרbesch"ע בלי אמצעי כלל. (ב) עומד לפני המלך ע"י אמצעי - לפנות לה' ע"י משה, ע"י החכם שבדור, או ע"י מלאכים, או ע"י סגולות.

עמוקKi הנפשות יש להם הכח לפנות לברוא ישיר, בלתי אמצעי כלל. הפנים של הנפש יכול לפנות ישיר אליו ית' שמו. החיצוניות של הנפש צרייך אמצעים לפנות לה'. אבל אין לך נפש בישראל שאין לו ב' כוחות הללו. השאלה היא רק, כמה השיעור של שניהם, כמה פונים לה' בלי אמצעי וכמה פונים לה' ע"י אמצעי. צרייך את שניהם, אבל כמו השיעור של שניהם - זה דבר שצרייך איזון.

מי שהוא רק פונה לה' ישיר ואינו משתמש באמצעים כלל, אז הוא מכחיש את חטא העגל, מכחיש באמונת חכמים של ויאמיןו בה' ובמשה עבדו. ואינו אלא דמיונות. אבל מי שפונה לה' רק ע"י אמצעי, כגון ל Sangolot, לחכם שבדור, ל מלאכים - ולעולם הוא אינו פונה ישיר אל הקב"ה - אז עיקר חסר מן הספר. צרייך לגלות ולהזכיר שני כוחות שורשים הללו דיביקה. יש סדר העבודה מתטה לעילא, כל קומת הנפש, וככל שאדם יזכור ולומד לשמה ובמסירות ומתרח את לבבו, הקשר ישיר לרbesch"ע הולך וגדייה. ואם האדם לא יזכור, אז הכח לפנות לה' דיביקה ע"י אמצעי, הולך וגדייה אצליו, והוא פונה לעוד אמצעים ועוד אמצעים.

זה היה בכלל הדורות. אכן, בזמן צראה, אז כל אדם יש לו את הכח ביותר לפנות ישר לרbesch"ע. על אחרית הימים נאמר "בצער לך ומצואוך". ומה החילוק בין צרות של דורות הקודמים לצרות של אחרית הימים. בהכרות של דורות הקודמים, כגון בהצראה של בין יציאת מצרים לкриיעת ים סוף, זה היה "סגר עליהם מדבר", אבל פנו למשה להתפלל עליהם. וזה היה קודם שנכנסו לים, רק היה סגר עליהם מדבר. אכן באחרית הימים, זה דומה לאדם שטובע בים וכבר בא מים עד נפש. במצב כזה האדם לא הולך לחכם לבקש רחמים עליו - הוא צועק, ישר, להשם!!

באחרית הגלות שיש מעמקי שער הנ' דקליפה, זהו כמו "סגר עליהם מדבר", מכל הסביבה יש טומאה שלפעפת וסובבת אותו מכל צד, מלמעלה מלמטה, פנים ואחור, ואין מקום לברוח ממנה. זה כמו מי שטובע בהם. באחרית הימים, כבר מתגלה ברוחניות שאין מקום לברוח מכח עומק הטומאה בכל הצדדים. ועל זמן זה נאמר "בצ'ר לך ומצחוך". כמובן יש צרות בגשמיota באחרית הימים, אבל הם רק השתלשות של מציאות הטומאה בעולם.

זהו מעין המצב של ר' אלעזר בן דורディא שגעה בבכי עד שאמר "אין הדבר תלוי אלא بي". ככל שהאדם מרגיש עמוקKi הצרה, יש לו את הכח לפנות ישר לבורא. וזה עומק הגילוי של האחירות הימים, שיש אור כ"כ גדול ככל שהצירה מתגדלת. בחיצוניות של האחירות הימים, יש את עמוקKi הצרות. אבל פנימיות של צרות האחירות הימים הם היפוך אותה צר"ה, שהוא צהיר, אור גדול.

מהח, יש את העבודה לכל הדורות לפנות לה' גם ישר אליו וגם דרך החכמים, וצריך אייזון בנפש בין שני כוחות הללו. אבל ככל שהצירה גדלה, ככל שהוא מרגיש הצירה של כל הטומאה, שהם מצור ומצוק, הוא לא מנסה לברוח מהצירה, אלא הוא מגיע משמה עד פנימיות לבבו. זה שורש הגאולה דלעת"ל.

"אין ישראל נגאלין אלא בתשובה", לחוד מ"ד בגמ', אם לא עושים תשובה אז מעמיד "עליהם מלך קשה כהמן" והמה יהיו מוכרים מ מצב כזו לעשוות תשובה, ואז יהיו נגאלין. זהו עמוקKi הצירה שבאחרית הימים שתובעת מהאדם לפנות אליו ית'. זה גורם לפנימיות הנפשות לפנות ישר לרbesch"ע.

כמוון שיש את זה לצד הקלקול, של "חכמת חכמים תסרכה", אבל הפנימיות של זה הוא שהאדם שומע בעמוקי נפשו את דבר ה'. ואז הדברו תורה נקלטים בנפשם גילוי לדבר ה', וכמים הפנים אל פנים וכו' כלפי מעלה, כשם שאתה הווע לו כך הוא הווע לך. וצורת החיים אמיתי שבאדם בונה ב' מהלכים - פניה ישירה לרbesch"ע לדבר ישר עם הרbesch"ע, כמוו שהיה נהג הח'ח - ובמקביל לכך, לבנות כל קומת הנפש מתחא לעילא, כל סדר המדרגות כפי חלקו בעולםו.

אבל ככל שהאחרית הימים הולכים, אנחנו מתקרבים לתפיסת הר סיני, לתפיסת הלוחות הראשונות, שהאדם פונה ישר אל הרbesch"ע בלי אמצעי.

או שהאדם מגיע לשם בבחירהו, או שהאדם מוכರח להגיע למקום זהה ע"י הצרות של אחרית הימים, אבל בין כך ובין כך, כל אדם מוכרח להגיע למקום זהה של פנינה ישירה לרbesch"ע.

נצח לכל הנ"ל, עד שתתגלה הגילוי השלם, ואז כל הברואים כולם יפנו, באופן פשוט, איליו ית' שמו. (שיחת השבע כי תשא תשע"ז)

חייבים יהודים בארץ ישראל, ונחרגים בשואה על קידוש השם

שאלת: שמעתי שיש דיעות שאומרים שם חיל בצבא בארץ מלחמה, אז הוא מת על קידוש השם... ומайдך שמעתי שהוא לא פשוט, תלוי מה היה כוונתו למה התגיים, האם מחשבתו היה להגן על עם ישראל או סתם התגיים כי כולם מתגיים... וכל זאת ע"פ שמדובר בצבא של הציונים כי החילאים הם יהודים בסופו של יום. יגיד לנו הרבה מה האמת לאמת באמיתה של תורה.

תשובה: עצם כך שנרגע מלחמת היהתו היהודי, זהו זיכוך. כמה מזכר - תלוי בכוונתו. וاع"פ שטעה במעשהיו, כל שכונותנו לשמים מזוכר יותר. ותלו依 מאד מי דין אותו בב"ד של מעלה.

שאלת: וכן"ל מעניין אותנו לדעת לגבי אותם יהודים בשואה שנרצחו, על אותם יהודים כਮובן שעזבו את היהדות ונחפכו לחופשיים.

תשובה: כל שאינו מומר להכעיס, מהני. (ארכיוון שאל לב)

ספריו מורינו הרב שליט"א

פירושים

מסילת ישרים (באור בלבבי משכן אבנה – סט ג' כרכים)
זכר ה' ח' א' (באור בלבבי משכן אבנה) אָל
נפש החיצים שער ד' (באור בלבבי משכן אבנה)
בעל שם טוב עה"ת (בראשית) עם ספר להב אש
(באור בלבבי משכן אבנה)

ענינים

בלבבי משכן אבנה הכהנה לשבת קודש אָל
ספר שאל ליבי תשע"ח-תשע"ט (ש"ה)
קונטרס וחוי לשלם – בענבי השעה אם שו"ת
תורת הרמד – פרשיות חומש אָל
ספר התבוזות
שלם ברור (אוסף דרישות לבבי עלי")

קבלה

פירוש בלבבי משכן אבנה על פתחי שערים אָל
פירוש בלבבי משכן אבנה על עץ חיים אָל
פירוש בלבבי משכן אבנה על רחבות הנהר אָל
פירוש בלבבי משכן אבנה על קל"ח פתחי חכמה אָל

תרגומים של ספרי מורינו הרב שליט"א (כלע"ז)

ספר בלבבי משכן אבנה חלק א – בתורותם אידיש אָל
ספר בלבבי משכן אבנה חלק א – בתורותם צורת אָל
ספר בלבבי משכן אבנה חלק א – בתורותם פוד אָל
ספר בלבבי משכן אבנה – בתורותם חסית אָל

Building A Sanctuary In The Heart, Vol. 1-2
Getting To Know Your Self
Getting To Know Your Soul
Getting To Know Your Feelings
Getting Ready For Your Redemption
Getting To Love Your People
Getting To Know Your Home

סדרת בלבבי משכן אבנה

בלבבי משכן אבנה א, ב, ג, ד, ה, י
(בנין צות חישם של קורת ל' חווית)
בלבבי משכן אבנה ז, ח, ט (גילי התמיונות)
בלבבי משכן אבנה על מועד' השנה (סט ב' כרכים)
בלבבי משכן אבנה עה"ת – תשס"ו (ב' כרכים) אָל

סדרת דע את (בנין חgesch)

דע את עצמו – הכרת הנפש
דע את נפשך – בניית הנפש
דע את הרגשותיך – עולם ההרגשה
דע את מחשבותיך – שלם המחשבה
דע את דמיינך – שלם הדמיון
דע את נשמהך – גילוי הבשמה
דע את הויתך – גילוי הוית הנפש
דע את מphantך – מנוחת הנפש
דע את גאותך – גאולה פנימית
דע את ביתך – בניית הבית היהודי
דע את יליך – חינוך ילדים

סדרות הميدות בסה"ל הארבעת היסודות

דע את מידותיך – יסוד העפר חלק אָל
הכרה עצמית והעכמתה הנפש
ארבעת היסודות – יסוד העפר – תיקון בח הריכוב
ארבעת היסודות – יסוד המים – תיקון בח התואווה
ארבעת היסודות – יסוד האש – תיקון בח הensus

Bilvavi – On The Path (*Mesillas Yesharim*)
Bilvavi - On The Holy Days
Bilvavi – On The Parsha (*Bereishis-Shemos*)
Bilvavi – On The Parsha (*Vayikra-Devarim*)
Gateways To Hashem For Today's Jewish Woman
Building Yourself